

Asia: VM158:00/2020 VN/22283/2020

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi valtionavustuslain ja valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta

1 Lakiehdotus valtionavustuslain muuttamisesta

Valtionavustustoiminnan tietojärjestelmä 32 a §:n 2 momentti: Onko valtionavustustoiminnan tietojärjestelmään tallennettavien tietojen laatu säännelty riittävän tarkasti ja onko perusteltua, että tallennettavien tietojen laadusta ja tallentamistavasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella?

Riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/1993) 3§:n 4 momentin (muutettu lailla 967/2017) mukaan Suomen riistakeskus toimii valtionapuviranomaisena riistanhoitoyhdistyksen valtionavustuksen osalta. Suomen riistakeskuksella on oma tietojärjestelmä Oma riistassa riistanhoitoyhdistysten valtionavustuksen hakemista ja myöntämistä varten. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (1166/2020) säädetään riistanhoitoyhdistysten valtionavustuksen jakoperusteet. Perusteisiin voi tulla vuosittain muutoksia.

Jotta valtionapuviranomaiset voisivat jo nykyisessä toiminnassa mahdollisesti valmistautua hakemusprosessin perustietojen siirrossa yhteiseen tietojärjestelmään, niin tallennettavan tiedon laadusta ja tallentamistavasta olisi säädettävä tarkemmin asetuksessa.

Valtionavustustoiminnan tietojärjestelmä 32 a §:n 4 momentti: Onko perusteltua, että valtionapuviranomainen voi toistaiseksi käyttää omaa valtionavustusten käsittelyyn ja hallintaan tarkoitettua tietojärjestelmää lakiehdotuksessa säädetyin edellytyksin vai tulisiko lakiehdotuksen lähtökohtana olla, että valtionavustustoiminnan tietojärjestelmään käyttöönotto tulisi kaikkia valtionapuviranomaisia sitovaksi riittävän siirtymisajan jälkeen?

Valtionapuviranomaisen tulisi voida käyttää omaa järjestelmäänsä perustellusta tarpeesta siirtymisajankohdan jälkeen.

Suomen riistakeskuksen myöntämät avustukset riistanhoitoyhdistyksille myönnetään niiden toiminnan perusteella (kahden edellisen toimintavuoden toimintatiedot) – ei harkinnanvaraisesti. Riistanhoitoyhdistykset hakevat valtionavustusta lähettämällä maksamisvuotta edeltävän vuoden toimintatietonsa suoraan Oma riistaan rakennetusta Toimintatiedot -osiosta hakemuksena riistakeskukselle. Riistanhoitoyhdistyksille maksettavat valtionavustukset eivät ole julkisessa haussa, joten ei liene tarvetta siirtää hakemista lakiehdotuksen järjestelmään.

Valtionavustustoiminnan tietojärjestelmä 32 a §: Onko ehdotettu säännös yleisesti perusteltu vai tulisiko sen sisältöä jossain suhteessa tarkistaa? Jos säännöstä tulisi tarkistaa niin miten?

-

Valtionapuviranomaisen tiedonhallintaa koskevat velvoitteet 32 b §:n 1 momentti: Onko perusteltua, että kukin valtionapuviranomainen toimii tiedonhallintalaissa tarkoitettuna tiedonhallintayksikkönä, vai tulisiko tiedonhallintayksikölle kuuluvien tehtävien toimivallasta säätää jollakin muulla tavalla?

Suomen riistakeskuksen kohdalla on perusteltua toimia tiedonhallintayksikkönä.

Valtionapuviranomaisen tiedonhallintaa koskevat velvoitteet 32 b §:n 2 momentti: Onko säännöksen 2 momentissa säännelty tietojen tallentamisvelvollisuus perusteltu ja jos on, tulisiko tallentamistavasta säännellä tarkemmin?

-

Valtionapuviranomaisen tiedonhallintaa koskevat velvoitteet 32 b §: Onko ehdotettu säännös yleisesti perusteltu vai tulisiko sen sisältöä jossain suhteessa tarkistaa? Jos säännöstä tulisi tarkistaa niin miten?

-

Henkilötietojen käsittely 32 c §: Onko säännöksessä ehdotettu Valtiokonttorin ja valtionapuviranomaisen yhteisrekisterinpitäjyys perusteltu lähtökohta ja jos on, tulisiko sen sisällöstä säätää tarkemmin?

-

Henkilötietojen käsittely 32 c §: Onko säännöksen 2 momentissa säännelty henkilötietojen luovuttamista koskeva poikkeus säännelty riittävän selvästi ja soveltamisalaltaan riittävän kattavaksi?

-

Henkilötietojen käsittely 32 c §: Onko ehdotettu säännös yleisesti perusteltu vai tulisiko sen sisältöä jossain suhteessa tarkistaa? Jos säännöstä tulisi tarkistaa niin miten?

-

Tietojen ja asiakirjojen säilytys ja arkistointi 32 d §: Onko valtionavustustoiminnan tietojärjestelmään tallennettavien tietojen ja asiakirjojen yleinen 10 vuoden säilytysaika siihen liittyvine poikkeuksineen perusteltu lähtökohta?

10 vuoden säilytysaika on perusteltu riistanhoitoyhdistyksen valtionavustusprosessin asiakirjoille.

Tietojen ja asiakirjojen säilytys ja arkistointi 32 d §: Onko säännöksen 2 momentissa ehdotettava Valtiokonttorin ja valtionapuviranomaisen toimivalta tietojen ja asiakirjojen arkistoinnin osalta riittävän selvä?

Suomen riistakeskuksella on valtionavustusprosessin asiakirjojen säilytysajoille Kansallisarkiston hyväksyntä.

Tietojen ja asiakirjojen säilytys ja arkistointi 32 d §: Onko ehdotettu säännös yleisesti perusteltu vai tulisiko sen sisältöä jossain suhteessa tarkistaa? Jos säännöstä tulisi tarkistaa niin miten?

-

Voimaantulosäännös: Onko ehdotettu erillinen siirtymäaika lain 32 b §:n 2 momentissa säännellylle tietojen tallentamisvelvollisuudelle perusteltu ja oikean pituinen vai olisiko perusteltua, että tallentamisvelvollisuus tulisi voimaan samanaikaisesti lain yleisen voimaantumisen kanssa?

Siirtymäajan tulee olla pidempi, sillä tietojärjestelmän muutoksille on varattava riittävästi aikaa ja resursseja.

2 Lakiehdotus valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta

Valtiokonttorin tehtävät 2 §: Onko valtiokonttorin uusista lakisäätteisistä tehtävistä säädetty riittävän selvästi?

-

Valtiokonttorin tiedonsaantioikeus 2 c §: Onko Valtiokonttorin oikeudesta saada tietoja muiden viranomaisten rekistereistä säädetty riittävän selvästi ja kattavasti?

-

Onko ehdotettu lakiehdotus yleisesti perusteltu vai tulisiko sen sisältöä jossain suhteessa tarkistaa? Jos lakiehdotusta tulisi tarkistaa niin miten?

3 Lakimuutokset ja valtionavustustoiminta

Onko hallituksen esitys perusteltu ja sisällöltään oikeassa suhteessa asetettuihin tavoitteisiin?

Lakiehdotuksesta ei käy selvästi ilmi, miten uuden tietojärjestelmän ylläpito rahoitetaan. Lakiehdotuksessa mainittu budjettirahoitus olisi oikeudenmukaisempi. Jos lakiehdotuksen mukaiseen järjestelmään veloitetaan liittymään siirtymäajan jälkeen, niin yksittäisen valtionapuviranomaisen kustannukset voivat nousta, jos valtionavun myöntäminen vaatii myös omien järjestelmien ylläpidon rahoitusta.

Valtionavustustoimintaa ja yhteisiä tietojärjestelmäpalveluja koskevat yleiset havainnot

Lakiehdotuksesta ei ilmene, mitä kaikkea käytännössä valtionavustusprosessista siirtyisi lakiehdotuksen mukaisesti hoidettaviksi. Siirtyisikö esimerkiksi valtionavustusten maksaminen lakiehdotuksen järjestelmään. Jos maksun hoitaa valtionapuviranomainen, niin tulisi määritellä, mitä tietoja tallennettaisiin VA-tietojärjestelmään.

Särkijärvi Leena
Suomen Riistakeskus